

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Enkhuizen
T.a.v.
Postbus 11
1600AA Enkhuizen

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Olonummer
5985815

Onze referentie
1192514

Datum 25 oktober 2021
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Naam
Adres Bocht 15
Postcode/plaats 1601JG Enkhuizen
Gemeente/provincie Enkhuizen; Noord-Holland;
Monumentnummer 14977

Geacht college,

Op 14 oktober 2021 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- Alvorens aanpassingen aan de bestaande vensters aan de straatzijde worden uitgevoerd, dienen detailtekeningen te worden uitgewerkt en ter advisering aan de RCE voorgelegd;
- Conform het advies van Archeologie West-Friesland archeologische begeleiding te laten plaatsvinden bij graafwerkzaamheden.

In onderstaande motivering licht ik dit nader toe.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Voorliggend plan betreft een ingrijpende verbouwing van het monument dat bestaat uit twee gekoppelde panden op de hoek Zuiderspui/Bocht, beide bestaande uit een kelder en twee bouwlagen onder een zadeldak, met de noklijn parallel aan de Bocht. De volgende wijzigingen maken onderdeel uit van het plan:

- op alle verdiepingen worden de bestaande scheidingsmuren grotendeels verwijderd of vervangen door nieuwe scheidingswanden, waardoor geheel nieuwe plattegronden ontstaan;
- de bestaande trappen worden verwijderd. Aan de westzijde van het hoekpand komt een nieuw trappenhuis dat doorloopt tot aan de eerste verdieping;
- waar eerder een toegang tot de kelder heeft gezeten wordt aan de voorzijde een metselwerk trap naar de kelder gemaakt, waarin een nieuwe kelderdeur met roedenverdeling wordt aangebracht;
- de voordeur wordt aangepast;
- Het gehele pand wordt geïsoleerd ramen worden van HR++ glas voorzien;
- aan de achterzijde wordt de kelder uitgebreid met een glazen uitbouw die doorloopt richting de kade, aan de straatzijde zijn koekoeken voorzien;
- op de begane grond wordt het bestaande balkon uitgebreid;
- op de eerste verdieping komt direct naast de trap een vide en komt een nieuwe trap naar de tweede verdieping/zolder;
- in het midden van het linkzijdakvlak van het hoekpand komt een nieuwe dakkapel, die wordt geïnspireerd op de bestaande dakkapel in het linkzijdakvlak van het bouwvolume aan de Bocht;
- in het rechterzijdakvlak van het hoekpand komt een brede dakkapel, om extra ruimte te creëren voor een badkamer op de tweede verdieping;
- in het achterdakvlak wordt een vergroot dakraam en een grote dakkapel voorgesteld.

Motivering

In voorbereiding op voorliggend plan heeft Vereniging Oud Enkhuizen onderzoek verricht naar de geschiedenis van dit pand. Samengevat: *Bocht 15 bestond uit twee panden uit het einde van de zestiende eeuw, die nadien meerdere verbouwingen ondergingen. In 1878 werden de twee panden samengevoegd. In 1938 werd Bocht 15 onbewoonbaar verklaard. Nadat in samenwerking met het Rijksbureau voor Monumentenzorg plannen waren gemaakt voor de herbouw, werd het huis gesloopt. Een deel van de nieuwe gevels zijn reconstructies van de vroegere, deels ook werd de fantasie gevolgd.* Ook in 1962 en 1970 werd tamelijk ingrijpend verbouwd, wederom in historiserende trant.

De bouwgeschiedenis maakt dat de waarde van dit pand vooral situationele waarden zijn. Zowel vanaf de straat, als het water bezien staat dit monument op een prominente plek in de binnenstad. Daarnaast is het pand vooral een representant van de restauratieopvattingen die sindsdien aanzienlijk zijn veranderd.

Deze waardering geeft op sommige aspecten meer transformatieruimte dan bij de meeste monumenten - tegen de voorgestelde aanpassingen van de interne structuur is bijvoorbeeld geen bezwaar. Wel is het onverminderd dat de beeldwaarde en de geloofwaardigheid van de ambachtelijk historiseerde architectuurelementen in stand blijft.

In een voorstadium heeft reeds uitgebreid contact plaatsgevonden tussen uw gemeente, aanvrager en de RCE. Ook heeft de gemeentelijk Erfgoedcommissie de

plannen getoetst. Ik constateer dat de feedback die in die fase is gegeven voldoende in het plan is verwerkt om op hoofdlijnen positief te adviseren op voorliggend plan.

Alleen op het aspect van behoud van geloofwaardigheid van de ambachtelijk historiserende architectuurelementen, maak ik mij bij de definitief ingediende plannen zorgen over de aanpassingen van de schuifvensters. Aangegeven is dat deze van HR++ glas zullen worden voorzien. Het is aannemelijk dat dit glas, door de totale dikte, niet in de bestaande roedeverdeling en raamhout past of afstandhouders het beeld verstoren. Ik adviseer hier zo dicht mogelijk bij het bestaande materiaal en het bestaande beeld te blijven door toepassing van bijvoorbeeld gelaagd glas of een voorzetbeglazing aan de binnenzijde. Ik adviseer hierom als voorwaarde bij de vergunning op te nemen dat:

Alvorens aanpassingen aan de bestaande vensters aan de straatzijde worden uitgevoerd, dienen detailtekeningen te worden uitgewerkt en ter advisering aan de RCE voorgelegd.

Gezien de bijzondere locatie van dit monument, vermoedelijk op restanten van de voormalige stadsmuur, adviseer ik het door Archeologie West-Friesland geformuleerde advies (archeologische quick scan 19-02-2021) om graafwerkzaamheden archeologisch te laten begeleiden als voorwaarde in de vergunning over te nemen.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Adviseur Architectuurhistorie

Onze referentie
1192514